

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

“การจัดการความรู้ (KM) : การเรียนการสอนออนไลน์ ระยะที่ ๒”

วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๕

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

วิทยากร

อ.ดร.วิไลวรรณ พรหมสีใหม่

ผศ.เศวตারণี ตั้งวันเจริญ

ผศ.ดร.อารี หลวงนา

ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จันทะหิน

อ.ดร.สาวตรี เกาวิท

ผ่านระบบ

zoom

Meeting ID : 296 575 7499

Passcode : 12345678

ทบทวนกระบวนการจัดการความรู้ (KM) (เก็บตก+เสริมเทคนิค)

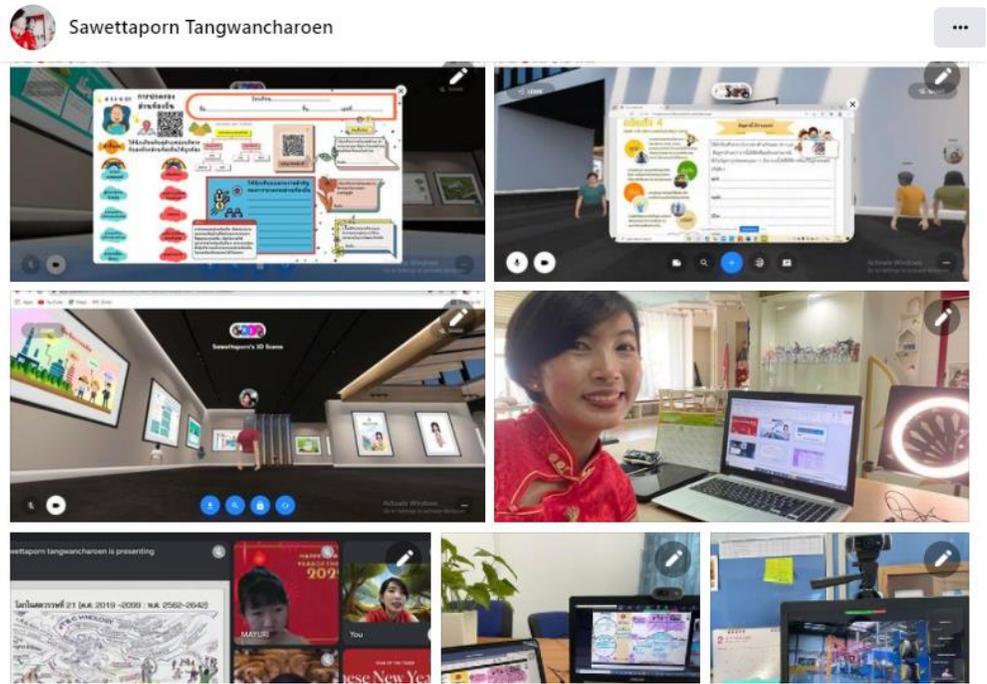
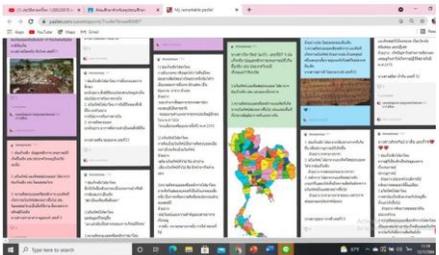
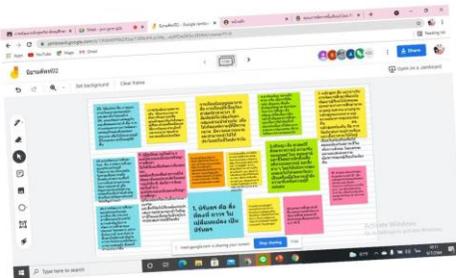
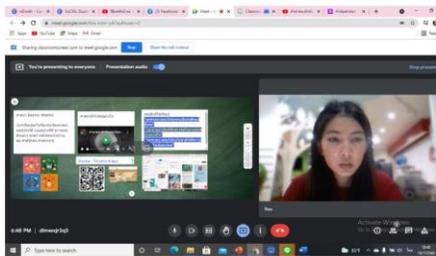
ผศ. เศรษฐาภรณ์ ตั้งวันเจริญ และคณะ

The image shows a Padlet board for a Knowledge Management (KM) course. The board is organized into five main sections, each with a white header box and a corresponding content area:

- เอกสารประกอบการอบรม** (Training Materials): A post from 'WILAIWAN PRO' with a video thumbnail and a 'ไม่เปิดเผยชื่อ' (Anonymous) label.
- ทดสอบก่อนและหลัง KM** (Pre and Post-KM Tests): A post from 'WILAIWAN PRO' featuring a 'QUIZ TIME' graphic with the text 'แบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test)' and 'ขอให้ผู้เข้าอบรมทุกท่านทำแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test) ดังนี้'.
- Tech Tools**: A post from 'WILAIWAN PRO' listing 'คู่มือการใช้งาน Padlet' and 'คู่มือการใช้งาน Padlet เพิ่มเติม'.
- นำเสนอผล KM กลุ่ม** (Group KM Results Presentation): A post from 'WILAIWAN PRO' containing a PDF document titled 'การค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี' (Finding Best Practices) and a list of instructions for a group activity.
- กิจกรรม Check in Photo Caption** (Activity Check-in Photo Caption): A post from 'WILAIWAN PRO' with a '+' icon, indicating a photo caption activity.

At the bottom of the board, there are four '+' icons for adding new posts. The background is a blue grid pattern.

Share and Learn

“สอนออนไลน์ Intro ให้นำเสนอ แหย่ให้อยากรู้ ลองลงมือปฏิบัติดู

แล้วมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ก่อนสรุปเชื่อมโยงสู่การใช้จริง”

(ผศ.เสวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ)
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Real World

โลกรอบตัวนักเรียนมีอะไรบ้าง?
/เขาสนใจอะไรอยู่?

- เรื่องลึกลับ
- ฟีในมหาลัย
- ดารามีดราม่าอะไรในช่วงนี้
- เกมออนไลน์
- คลิปตลกตืออก
- ออกกำลังกายในบ้าน-แถวบ้าน
- ดูบอลยูโร
- ทำงาน/เรียนอยู่บ้าน
- ดูแลตัวเองปลอดภัยจากCOVID
- วัคซีนCOVID
- GOT7
- ชีวิตประวัติของครูเองสมัยวัยรุ่นเคยสนใจอะไรไว้บ้าง

1

- idea
1. วิชา----
"นศ สามารถ---เต็ม-----"
 2. วิชา----
"นศ สามารถ---เต็ม-----"
 3. วิชา----
"นศ สามารถ---เต็ม-----"

Outcome

ให้นักศึกษาสามารถ.....

2

MAIN IDEA

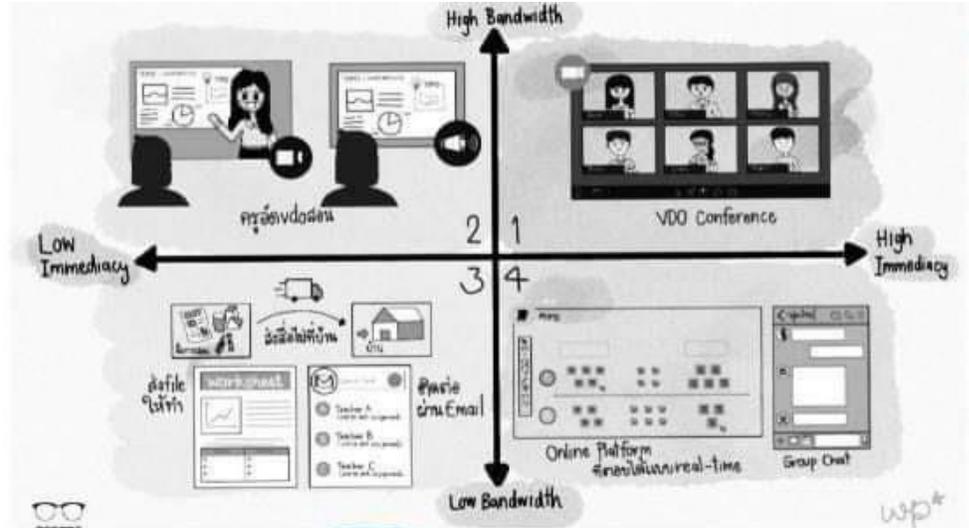
ไอเดียกิจกรรม
(สั้นๆ2-3 ประโยค)

เต็ม.....

3

Channel

เลือกช่องทาง
เรียน-สื่อสารที่เหมาะสม

Process

วางขั้นตอน
กิจกรรม

INTRO ให้นำสน STIMULATE แหย่ให้อยากรู้ **LEARN ลงมือและเรียนรู้** CONCLUSION ให้นักเรียนมารท APPLY เชื่อมสู่การใช้จริง

4

เต็ม.....	เต็ม.....	เต็ม.....	เต็ม.....	เต็ม.....
เห็น Progress ผู้เรียนจาก	เห็นจาก...	เห็นจาก...	เห็นจาก...	เห็นจาก...

5

Assess

ออกแบบวิธี
ประเมินผล

การจัดการความรู้
คือ เครื่องมือเพื่อใช้ในการ
บรรลุเป้าหมายอย่างน้อย
3 ประการไปพร้อม ๆ กัน

บรรลุเป้าหมายของงาน

บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน

บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กร

ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์ประกอบสำคัญ ของการจัดการความรู้

1. “คน” ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นแหล่งความรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
2. “เทคโนโลยี” เป็นเครื่องมือเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ได้อย่างง่าย และรวดเร็วขึ้น
3. “กระบวนการความรู้” นั้น เป็นการบริหารจัดการ เพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้รู้ เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุง และนวัตกรรม

การจัดการความรู้ คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นปुरुุ้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร ด้วยกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ดังนั้น หากองค์กรมีกระบวนการจัดการความรู้ที่ดีแล้วนั้น จะช่วยสร้างคุณค่าให้แก่องค์กรได้อย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันการสูญหายขององค์ความรู้ ในกรณีที่บุคลากรลาออก หรือเกษียณอายุ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มผลผลิตภาพให้แก่ทุกภาคส่วนขององค์กร ตลอดจนเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันและความอยู่รอดขององค์กรได้อย่างยั่งยืน

โมเดลปลาทุมืองค์ประกอบ

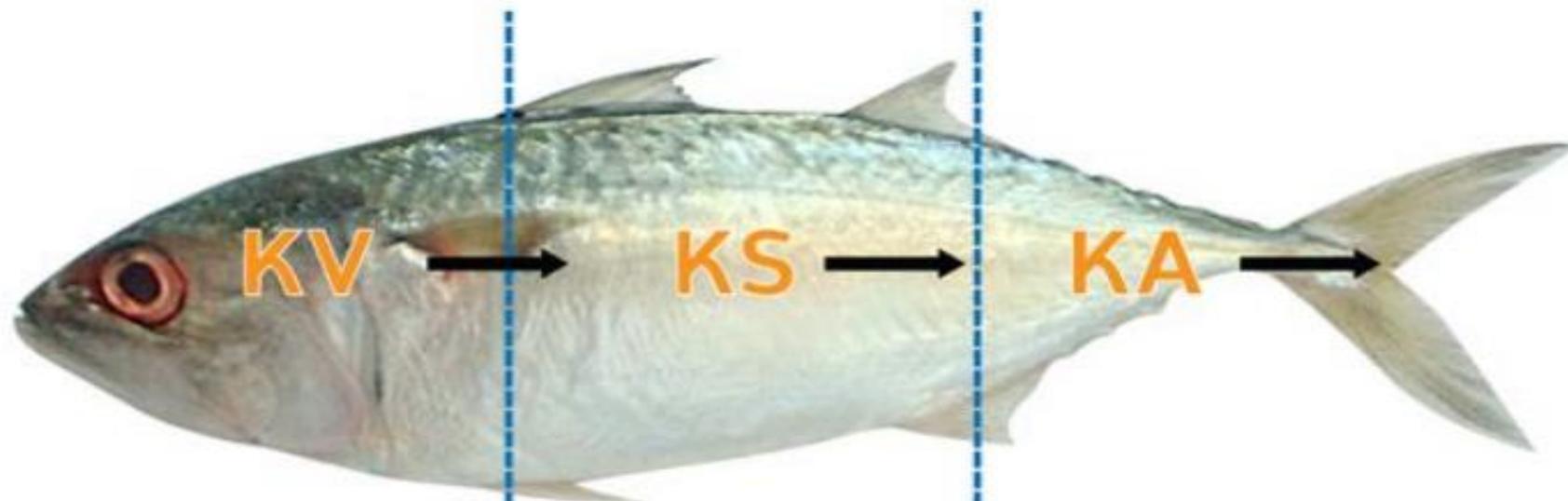
หลัก 3 ส่วน คือ

- ส่วนเป้าหมาย (หัวปลา)
 - ส่วนกิจกรรม (ตัวปลา)
 - ส่วนการจดบันทึก (หางปลา)
-

การพัฒนาความรู้/ก่อให้เกิดความรู้ใหม่
(Knowledge Development and Creation)

การนำความรู้ไปใช้
(Knowledge Utilization)

การกำหนดทิศทาง/เป้าหมาย
(Knowledge Vision)
ส่วนหัว ส่วนตา มองว่า
กำลังจะไปทางไหน “ทำ KM
เพื่ออะไร” วิเคราะห์ปัจจัย
สู่ความสำเร็จ

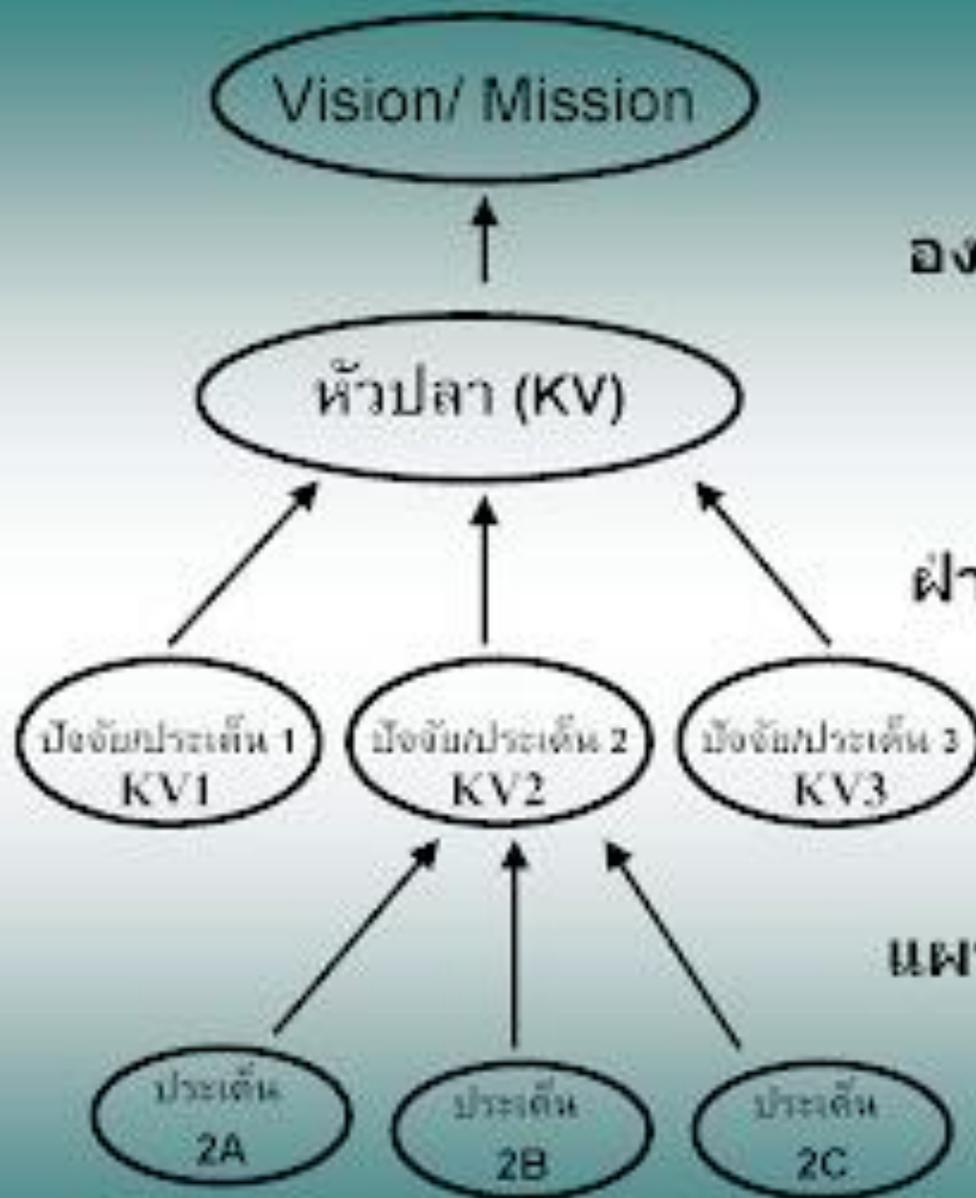
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
(Knowledge Sharing)
ส่วนกลางลำตัว ส่วนที่เป็น
“หัวใจ”ของการทำ KM
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ช่วยเหลือเกื้อกูล
ซึ่งกันและกัน

การจัดเก็บความรู้
(Knowledge Assets)
ส่วนหาง สร้างคลังใช้พลังความรู้
เชื่อมโยงเครือข่าย Cop

สะบัดหาง

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

โมเดล
ปลาตะเพียน

“หัวปลา” ต้องสอดคล้อง
เชื่อมโยงกับ “ภาพใหญ่”

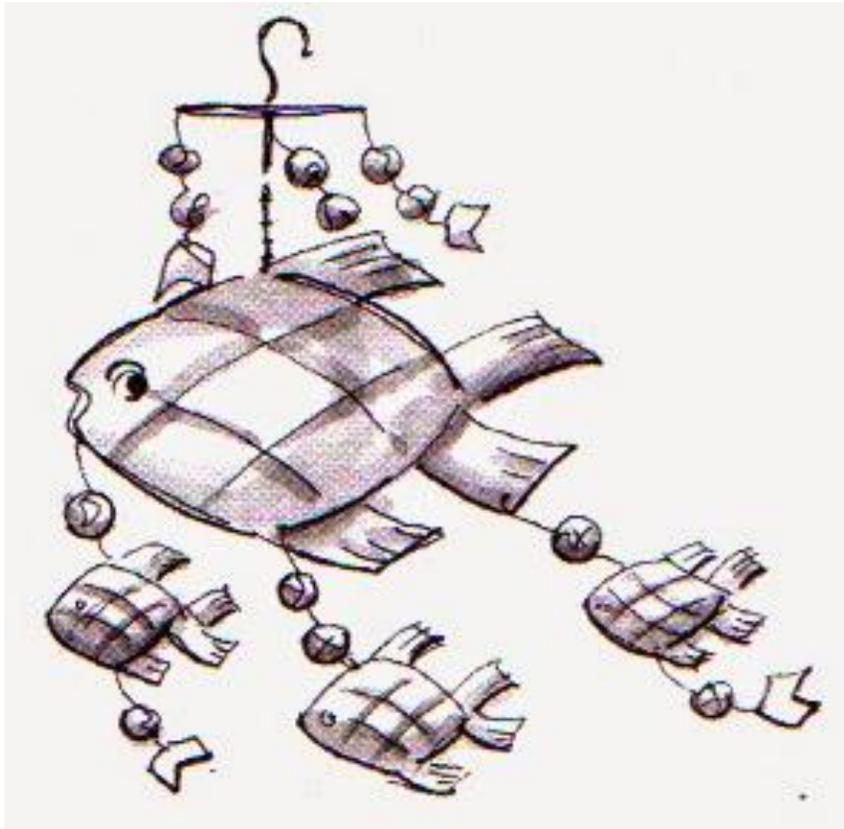
องค์กร

ฝ่าย

แผนก

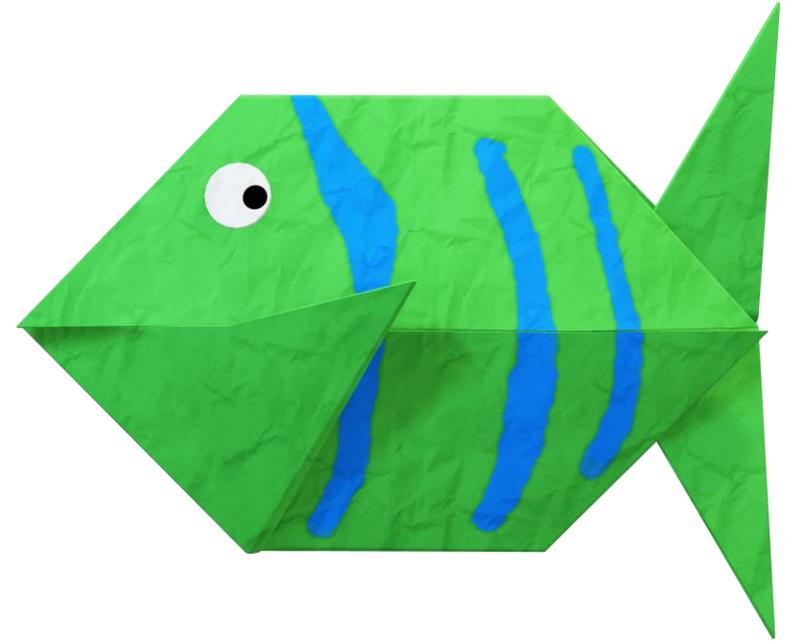

"โมเดลปลาตะเพียน"

เป็นบทขยายของ "โมเดลปลาทู" ซึ่งเปรียบเสมือนเป็น "หัวปลาใหญ่" เป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานร่วมกันกำหนด ที่เรียกว่า วิสัยทัศน์ร่วม (**Shared Vision**) หรือพันธกิจความมุ่งมั่นร่วม (**Common Purpose**) หรือเป้าหมายร่วม (**Common Goal**) เมื่อร่วมกันกำหนดแล้ว ก็ร่วมกันดำเนินการตามเป้าหมายนั้น เปรียบเสมือนการที่ "ปลาเล็ก" ทุกตัว "ว่ายน้ำ" ไปในทิศทางเดียวกัน โดยที่แต่ละตัวมีอิสระในการ "ว่ายน้ำ" ของตนเอง

ผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ "บริหารหัวปลา"
และคอยดูแล "บ่อน้ำ" ให้ "ปลาเล็ก" ได้มี
โอกาสใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ของตนในการ
"ว่ายสู่เป้าหมายร่วม" ทุกหน่วยงานย่อยเองก็
ต้องคอยตรวจสอบว่า "หัวปลาเล็ก" ของตน
หันไปทางเดียวกับ "หัวปลาใหญ่" ขององค์กร
หรือไม่

เครื่องมือการจัดการความรู้

1. ชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice หรือ CoP)
2. ทีมข้ามสายงาน (Cross-Functional Team)

3. การทบทวนสรุปบทเรียน (After action review หรือ AAR)
4. เวทีเสวนา (Dialogue หรือ สนทนา)
5. เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Assist)
6. การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action Learning)
7. การสอนงาน (Coaching)
9. การเรียนรู้จากบทเรียนที่ผ่านมา (Lesson Learned)
10. แฟ้มงานเพื่อการพัฒนา (Portfolio)
11. การถ่ายทอดความรู้โดยการเล่าเรื่อง (Storytelling)

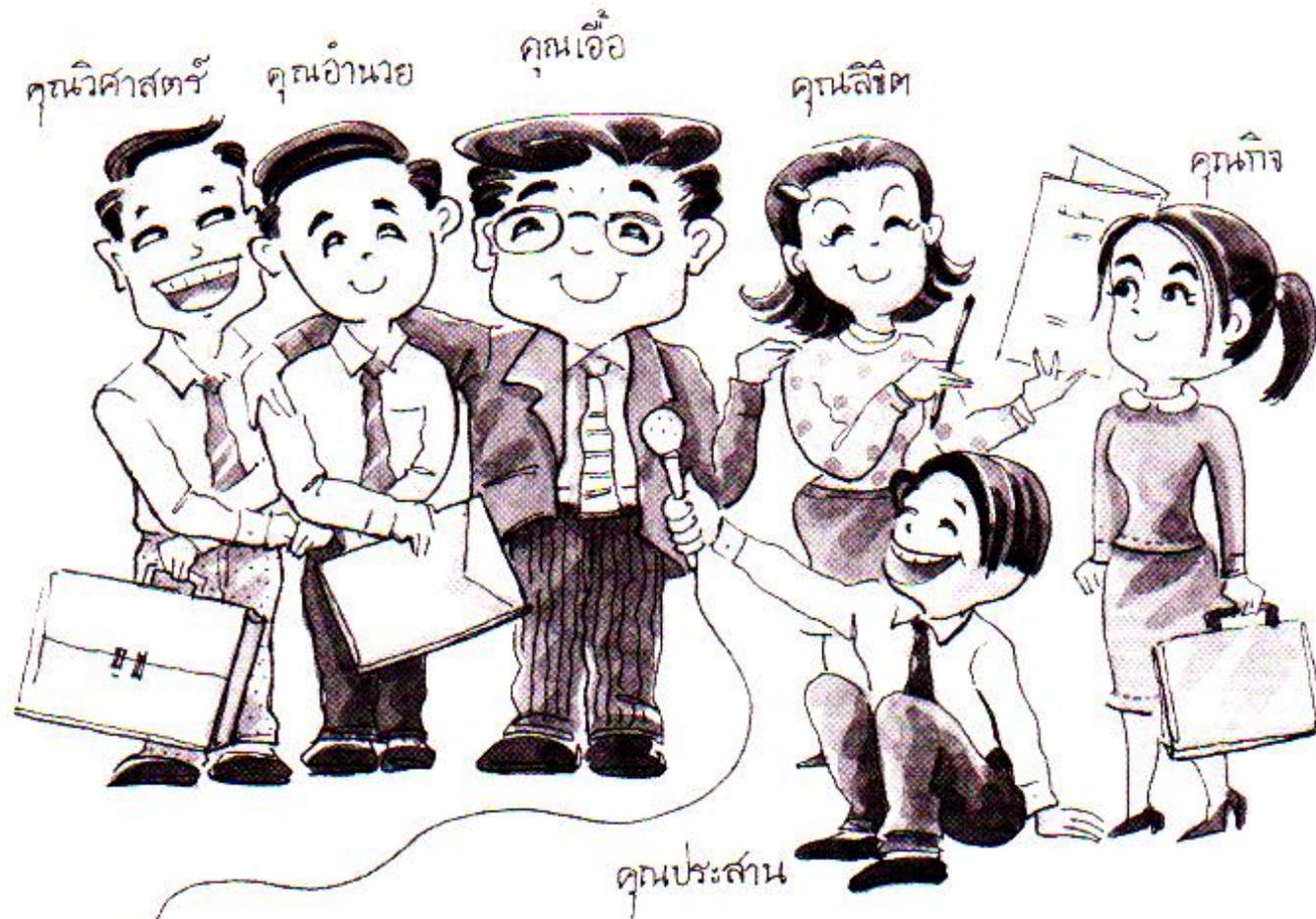

เครื่องมือการจัดการความรู้ (ต่อ)

13. เวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Forum)
14. แหล่งผู้รู้ในองค์กร (Center of Excellence-CoE)
15. ฐานความรู้ (Knowledge Bases)
16. Intranet, Web
17. Webblog
18. IQCs (Innovation & Quality Circles)
19. สภากาแฟ (Knowledge Café)
20. การสับเปลี่ยนงาน (Job Rotation)
21. วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ใคร คือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้บ้าง?

KMการสอนออนไลน์

ข้อจำกัด

- การใช้งานโปรแกรมยังไม่หลากหลาย
- อุปกรณ์ในการสนับสนุน
- เทคนิคการจัดการเรียนรู้ออนไลน์
- การสอนออนไลน์ไม่สามารถชดเชยการสอนที่ต้องปฏิบัติ
- ผู้เรียนไม่เปิดกล้อง
- จำนวนผู้เข้าเรียนจำนวนมาก

การดึงความสนใจผู้เรียน

- ทำกิจกรรมเป็นระยะ
- case study สั้น ๆ ตามบทเรียน
- การทดสอบในชั้นเรียน
- เปิดกล้อง ชานชื่อด้วยคำคม
- การเปลี่ยนที่นหลังที่สอดคล้องกับเรื่องที่สอน

การวัดและประเมินผล

โปรแกรมการใช้งาน

- Google Meet
- Google Classroom
- Google Meet Attendance
- ZOOM

สื่อการจัดการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอ
- เอกสารประกอบการสอน Files
- เพลง เกม
- แบบฝึกหัด
- Liveworksheet

การจัดการเรียนรู้

- บทบาทสมมุติ
- เกม
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมเช่น นำเสนอหน้าจอ

การแบ่งกลุ่ม

Activate Windows

ผู้เข้าอบรมบันทึกความรู้รายบุคคล โดยใช้ Padlet (10 นาที)

วิทยากรแบ่งกลุ่มเพื่อจัดการความรู้ หัวข้อ “รูปแบบการ
สอนออนไลน์”

- ประเด็นที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนเรียน
- ประเด็นที่ 2 เป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้
- ประเด็นที่ 3 กระบวนการ/ ขั้นตอน/ วิธีการ การจัดการ
เรียนรู้
- ประเด็นที่ 4 สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้
- ประเด็นที่ 5 การวัดและประเมินผล